

DÉLMAGYARORSZÁG

76. évfolyam, 60. szám
1986. március 12., szerda

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Eredményes a településfejlesztési verseny

Tudósítás a megyei tanács vb üléséről

A Csongrád Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága tegnap, kedden Szegeden ülésezett. A testület az előterjesztések között több fontos kérdésben döntött. Egyetértett azzal, hogy a Tisza Volán Vállalat Szentesen leányvállalatot alapítson. A leányvállalat a közúti gépjárművek javítását és közületi gázszelést végez és tevékenysége kiterjed és iparcikk kiskereskedelemre is. A végrehajtó bizottság megvitatta és elfogadta a múlt évi pénzügyi gazdasági ellenőrzések tapasztalatairól szóló beszámolót. A testület megállapította, hogy az ellenőrzést végző szervek többségében eleget tettek feladatuknak. Előrelépés tapasztalható a vizsgálatot végző intézmények együttműködésében és az ellenőrzések hatékonyságában. A belső ellenőrzés azonban továbbra sem megfelelő, ennek javítására további intézkedések születnek.

Tájékoztatódott a vb a településfejlesztési és tisztasági verseny múlt évi eredményeiről. A szervező bizottság, az szmt, a Hazafias Népfront településfejlesztési bizottságának észrevételei és értékelése alapján a testület megállapította, hogy 1985-ben a széles körű összefogás szűkebb pátriánkban 676,9 millió forinttal gyarapította a közbizonyt. A településtisztasági versenyben is részt vett minden város és község, és eredményként 257,7 millió forint mutatható ki. Településfejlesztési verseny városi győztese Szentes, második Csongrád, harmadik Makó. A nagyközségek közül első Kistelek, utána következik Kiszombor, majd Csanádpalota. A községek közül első "állhat a dobogó legmagasabb fokára", a második és harmadik helyen Ruzsa és Felgyő osztozik.

A településtisztasági, környezetvédelmi versenyben a sorrend a következő: Szentes, Csongrád, Makó, a nagyközségek Kiszombor, Kistelek, Nagymágyos, a községek pedig Tiszasziget, Apátfalva, Földeák. A településfejlesztési verseny első helyezettje, Szentes, 2 millió forint, Kistelek 1 millió forint és Zsombó 600 ezer forint jutalmat kap. A végrehajtó bizottság meghatározta a vetélkedés további kereteit is, és tájékoztott a kiemelten kezelt legfontosabb feladatokról. Ami például Szegeden a Sancer-tavak és környékének rendezése, park, gázhálózat-építés, lomtalanítás, a hasznoshulladék-gyűjtése. A megye második legnagyobb városában Hódmezővásárhelyen pedig társadalmi munkában bővítenek két iskolát és belvízelvezető-csatornákat építenek. Csongrádon és Makón a gázhálózat bővítése szerepel az első helyen, míg Szentesen tornatermet szeretnének összefogással tető alá hozni. Természetesen a néprfront, a KISZ, a szakszervezet által javasolt, a helyi politikai, állami és társadalmi szervek által támogatott célkitűzések köre a felsoroltnál sokkal tágabb és bővebb. Mindenütt azt remélik, hogy az összefogás a településfejlesztés kiemelt forrása marad a jövőben is.

Foglalkozott a testület a társadalmi munkaidőlap vé-

delme érdekében hozott intézkedések megyei tapasztalataival is. A statisztika szerint a munkaidő egyötödét nem dolgozzuk le. Sokszor ügyes-bajos dolgunkat a hivatali műszakban intézzük. E jelenség visszaszorítása érdekében a tanács szervek több intézkedést hoztak, változtatták az ügyfélfogadás rendjét. A tapasztalatok szerint a lakosság és a munkáltatók többsége nem tartja alkalmasnak a nyújtott ügyintézését. A megyei tanács munkaközi osztálya 40 üzemtől, vállalatától és intézménytől kért tájékoztatást a munkaidőlap védelmére hozott intézkedésekről, a lakossági szolgáltatások jelenlegi helyzetének megítéléséről. Néhány vélemény a sok közül: több vállalat jelezte, megszorították az indokolatlan eltávózások lehetőségeit. Fokozottabban ellenőrzik a kilépéseket és a kiesett időt ledolgoztatják, vagy arra az időre nem fizetnek bért. Másol a kiesés kompenzáására engedélyezik a két napnak megfelelő szabadság órákban való kiadását. Sok helyen csökkent ugyan a munkaidőben az igazolt távollét, azonban az eredményesség javítása miatt szorgalmazták szinte mindenütt központi intézkedések megszületését.

Az eltávózások visszaszorítására többek között java-

solták: a dolgozókat csak akkor idézzék be a munkaidő alatti hivatalos ügyintézésre, ha az munkaidőn túl nem lehetséges. Szombaton bizottsítsák az érdemi ügyintézés lehetőségét és a hétfői pihenőnapot is. Szélesítsék az OTP, Állami Biztosító, adóhivatal egyes, előre meghatározott napra kihelyezett félfogadását. Sajnos, a munkáltatók nagy többsége a jelenlegi ügyfélfogadási rendet sem ismeri részletesen, így a dolgozók bármikor benyújthatják ilyen jellegű szándékokat és kilépést kérnek. A legszomorúbb azonban az, — és az ülésen a vitában minden vb-tag hangsúlyozta —, hogy továbbra is laza a munkafegyelem, a vállalatok, intézmények, üzemek elnézőek, nem törődöm magatartás tapasztalható. A testület a hiányosságok megszüntetése érdekében több határozatot hozott — ám ez a téma nem szűkíthető a közigazgatásra, valamennyiünk érdeke, hogy e területen végre rend legyen.

A végrehajtó bizottság a soron következő tanácsülésre készülve előzetesen megvitatta a tanácskozás témáit. A vb javasolja a megyei tanácsnak, hogy tavaszi ülését március 25-re tülje ki és foglalkozzon a megye hosszú távú terület- és településfejlesztési koncepciójával, határozza meg a VII. ötéves középtávú tervet.

Öntözni érdemes

Társadalmi vita hosszú távú terveinkről

Tegnap, kedden Szegeden a Technika Házában közérdekűre számottartó társadalmi vitát rendezett a Magyar Agrártudományi Egyesület Csongrád megyei szervezete, és a Magyar Hidrológiai Társaság szegeci területei szervezete. Megyénk most születő hosszú távú öntözés-fejlesztési tervéhez kértek véleményeket, javaslatokat. A gyakorlati szakemberek még a terv elfogadása előtt jelezhették itt aggályait, s kaphattak tájékoztatót lakóhelyük kisebb térségeinek öntözési lehetőségeiről.

Kardos Imre, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság főmérnöke bejelentette, hogy a terv „cserzés változata” elkészült, s az itteni társadalmi zsüri észrevételeinek beépítésével juttatják majd el a döntéshozók asztalára.

Kiss Lajos, a megyei tanács mezőgazdasági és élelmiszeri osztályának vezető-helyettese az előzmények történeti áttekintését adta. Tekintve, hogy a hetvenes évek égető gondja a belvíz volt, az 1977-ben elfogadott vízrendezési elképzelések középpontjában a felesleges vizek elvezetése szerepelt. Tíz év alatt 240 ezer hektárra tervezték ezeket a munkákat. Eddig 88 ezer hektáron végeztek meliorációt, ebből 72 ezer hektáron teljeskörűen. A korszerű, alacsony költségű behálózott 21 ezer hektárnak közel felén kettős működésre, víz visszafolyásra is alkalmas a rendszere. Az aszály miatt eddig igazából nem vizsgálhatták ezek a létesítmények, az idén már erre is esély kínálkozik.

A hatvanas évek aszályos időszakában épültek a jelentősebb öntözőtelepek, ekkor 30 ezer hektár volt az ön-

tözhető terület. A támogató-sok mérséklődése, a vízdíjak emelkedése miatt az öntözés gazdaságossága, presztízse a mélypontra zuhant. Az 1983-as aszály idejére az öntözhető terület csupán 18 ezer hektár volt s a berendezések állapota is siralmas. A párt- és a tanács vezetése 1984-ben felvetette egy hosszú távú, összehangolt öntözésfejlesztési terv szükségességét. A megbízást tavaly az Ativizig kapta meg, s ők alvállalkozók bevonásával mostanra készítették el széles körű tanulmánytervüket.

Eközben központi döntések is születtek, hogy az öntözés ügye kimozdulhasson a holtpontról. A meliorációs támogatást kiterjesztették az öntözésfejlesztést szolgáló építésre, s a berendezésekre újabb 20 százalékos támogatás jár. Az aszály miatt megyénkben már két éve mentesülnek a gazdaságok a vízdíj fizetése alól. Az idén erre már kevesebb az esély, de méltányosabb vízdíjak kialakításáról most tárgyalnak az illetékesek.

Ezeket az új lehetőségeket kihasználva, az öntözés dinamikus fejlődésében bizhatunk. Sok gazdaságban a száraz művelés keretén belül elértek a lehetőségeik határát, itt a hozamok további növeléséhez feltétlenül szükséges az öntözés. A gyengébb eredményeket produkáló termelőknél viszont a termelés biztonságát fokozhatná az életet jelentő víz.

Pálfai Imre, az Ativizig osztályvezetője részleteiben ismertette a kialakult elképzeléseket. A terv 300 ezer hektár mezőgazdaságilag művelt terület további sorát érinti. Az Agrober Vállalat az üzemek igényeit mérte föl, az öntözési kutatóintézet és a Gödöllői Agrártudományi Egyetem munkatársai az öntözés ökológiai feltételeit vizsgálták. A talajleromlás, másodlagos szikesedés veszélyeit a növényvédelmi és agrókémiai állomány szakemberei tárták fel. A Budapesti Műszaki Egyetem korszerű műszaki megoldásokat ajánlott.

Az Ativizig külön munkacsoportja számára alapvető volt, hogy olyan változatot alakítsanak ki, amely ebben a beruházásszűkebben levő világban is megvalósítható legyen. Először a meglévő öntözőrendszereket kell alkalmazni, tenni újabb területek vízellátására. A belvízelvezető csatornákat is célszerű igénybe venni. A több célú

hasznosításra is gondoltak, így a halastavak vízellátását és kisebb iparivízigényeket is egy menetben megoldhatják.

Jelenleg a megyében 22 ezer hektár az öntözésre berendezett terület, ehhez még, a felmérés szerint, 68 ezer hektárt igényelnek gazdaságaink. A kutatások szerint az öntözést igénylő terület 85 ezer hektár. A lehetőségeket figyelembe véve, az ezredfordulóig 45 ezer hektáron tarthatjuk fent és teremthetjük meg az öntözés feltételeit.

A megvalósítás kezdete még nem ismert, az ország pénzügyi lehetőségeitől függ. Az első ütemben az öntözőrendszerek belüli bővítést 10 ezer hektáron végzik el. Ezt követi majd az algyői öntözőrendszer főműhálózata, egészen Balástyáig, majd több áttemelő- és szivattyúrendszer keretében, Forráskút és Üllés térségében. Így 10 ezer hektáron végre a homokterületek is öntözhetőek lesznek. Ezzel egy időben Mártély és Nagymágyos környékén és a Maros mindkét partján terjesztik ki az eddigi öntözőt területek határát.

Ahogy az időben távolodunk, annál inkább a drágább és nehezebben megvalósítható beruházások következnek, Csengele, Székutas és Nagylak térségében. Még így is maradnának felfelfoltok megyénk öntözési térképén, s ez a délkeleti és a délnyugati csücsök. Itt más megyék fejlesztéseire kapcsolódhatunk csak, s ezek részleteit kevésbé ismerjük. Így az öttömösi, ásonthalmi részben a bácskai rendszer kiépítésében bizhatunk.

A felkért hozzászólók és a hallgatóság köréből felszólalók egyike sem kérdőjelezte meg a célok, s a körültekintő, szakszerű mérlegelések helyességét. Elhangoztak azonban feltűnő és segítő észrevételek. A lényegük az, hogy a veszélyekről sem feledkezzünk meg. A vízminőség, a csatornák karbantartása és a berendezések fenntartása, az elszikesedés veszélye, és annak kiküszöbölése a hosszú távú terv szerves részét kell, hogy képezze. Az is természetes, hogy akik csak az ezredforduló tájára kaptak biztatást, előbbre szeretnének jutni a rangsorban. A homoki térségben addig is áthidaló megoldásként 1-2 ezer hektáron a helyi talajvíztározós öntözés segítheti a zöldségtermesztés biztonságát.

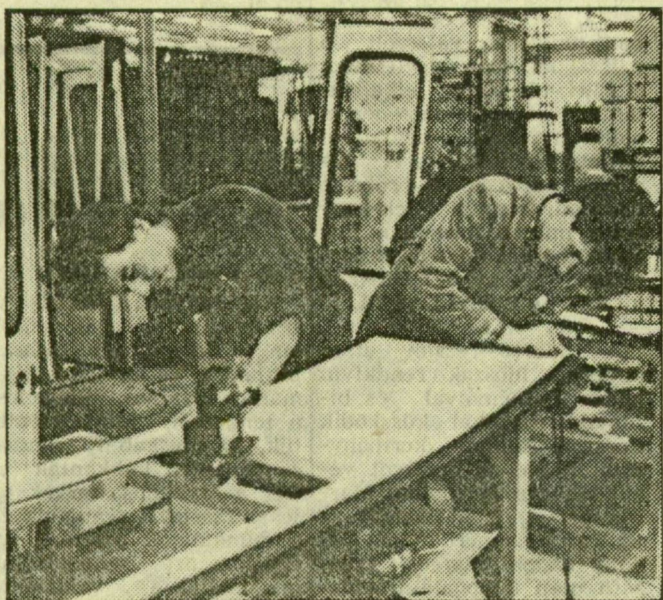
T. Sz. I.

Országos elektronikai tanácskozás

Nagyvállalatok, egyetemek, kutató- és fejlesztőintézetek vezető szakembereinek részvételével az elektronizáció és automatizálás hazai helyzetéről, az ezzel kapcsolatos oktatási, továbbképzési feladatokról tanácskoztak rendeztek kedden, az esztergo-

mi ipari vezetőképző intézetben. Az elektronikai programok megvalósításának fontos része a szakemberek felkészítése az új technika befogadására, a számítástechnikai-elektronikai képzés megszervezése.

Új típusú buszajtók

Nagy László felvétele

Az Ikarus Szegedi Leányvállalata, sok egyéb tartozék mellett, az Ikarus buszok ajtóit gyártja. A hagyományos, csuklós kivitelűnél korszerűbb megoldások is ismertek, a legújabb járműveken már találkozhatunk a nagy ablakkal ellátott, alumíniumból készült bolygóajtókkal is. Ezekből már ebben a negyedévben 800 darabot készítenek itt, s az új gyártmányhoz fokozatosan nagy teljesítményű célgépeket is beiktatnak a termelővonalba. Így a későbbiekben nagyobb szériák elkészítése sem okozhat gondot.

Új tejipari technológia

A tej minden cseppjét hasznosító korszerű technológia üzemszerű kipróbálását megkezdte a Veszprém Megyei Tejipari Vállalatnál. Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság támogatásával olyan ultraszűrő berendezést állítottak munkába, amely kettéválasztja a tej fehérjétartalmát a tejujkorban dús létől. Ezt követően a fehérjét dolgozzák fel tovább, és ebből a tejujkor

és vízmentes tömegből készülnek a különböző termékek, a sajt, a túró és különféle krémek. Ily módon lényegesen kisebb tömegű anyag halad át a gépsorokon, tehát kisebb kapacitású gépek, berendezések, tartályok szükségesek, mint a hagyományos tejfeldolgozás során, amikor a teljes tej mennyiség áthalad a technológiai soron. Ugyanakkor csökken a feldolgozás energiaszükséglete is